

Основні теорії громадської думки.

Підготувала :
Студентка
22групи 1 м курсу
Крива Наталія

Громадська думка

- уявлення про спосіб існування свідомості уявлення про спосіб існування свідомості, як сукупної свідомості окремих індивідів, об'єднаних у суспільні групи, які пов'язані спільністю інтересів, у якому фіксується ставлення до подій або явищ громадського життя. У повсякденному житті громадською думкою вважають думку колективу (спільноти) про події та факти внутрішнього й зовнішнього життя, поведінку окремих членів колективу.

У структурі громадської думки вирізняють три компоненти:

- — раціональний (утворюють знання про об'єкт);
- — емоційний (утворюють емоційне сприймання об'єкта та емоційні переживання, які виявляються у певних почуттях);
- — вольовий (утворюють волю особистості, яка входить суб'єкт громадської думки).
- Носіями громадської думки є члени суспільства. Часто суспільна думка може бути суперечливою.
- Першим згадуванням поняття "громадська думка" вважають використання латинських виразів "publika opinio" і "opinio publika" у творі "Полікратик" англійського схоласта Йоханнеса фон Солсбері. Й. фон Солсбері є представником раннього гуманізму, читав класиків античності і від них сприйняв думку про владу "opinio publika". Тому складно дізнатися, коли саме виникли тема громадської думки стосовно суспільного життя та саме поняття. Напевно, можна говорити, що це відбулося у часи виникнення людської цивілізації та демократії.

Загалом громадській думці властиві такі функції:

- **Інформаційна**, сутністю якої є надання інформації про суб'єктивний світ людини, її ставлення до подій і явищ дійсності.
- **Нормативна або регулятивна**, що формує соціальні, політичні, культурні, моральні правила і норми в суспільстві, цінності та їх установки.
- **Оціночна**, що виявляється у формуванні ціннісного судження з якогось питання.
- **Експресивна**, що реалізовується у впливі на державні інститути влади та органи управління.
- **Консультативна**, що передбачає участь у підготовці і прийнятті певних рішень управлінськими органами, надання необхідних порад, консультацій з тієї чи іншої проблеми.
- **Директивна**, що полягає у винесенні рішень із суспільно важливих проблем і знаходить вияв під час виборів, референдумів, а також у різних формах самоврядування.
- **Прогностична**, що уможлиблює прогнозування суспільних змін, виявлення та усунення деструктивних факторів у суспільному житті.
- **Виховна**, що забезпечує вплив на поведінку людини.
- **Критична**, що вказує на наявні в суспільстві недоліки шляхом проведення мітингів, демонстрацій, страйків, виступів.

- Як відзначають дослідники, поняття громадська думка, суть його змісту і значущості представлена широким спектром соціологічних, філософських, політологічних та психологічних концепцій. Автор статті про громадську думку Е.А.Угріновіч пропонує наступну класифікацію дискусійних питань у визначенні поняття суспільної думки: «У визначенні даного поняття умовно виділяють три базових дискусійних проблеми: 1) визначення та інтерпретація його суб'єкта; 2) рівень значущості та, в ряді критичних теорій, заперечення існування громадської думки; 3) зміст громадської думки »

- Серед сучасних трактувань Е.А. Угринович виділяє концепцію Лумана

(Розглядається в рамках теорії комунікації). Луман заперечує наявність будь-якого суб'єкта громадської думки. Центральним є поняття змісту і теми, пропонованої суспільству. Пропоновані суспільству ряд тем знаходяться в центрі уваги процесу комунікації. Але оскільки комунікація з декількома темами неможлива, вибирається тільки одна тема. Така головна тема комунікації і становить зміст суспільної думки. За Луманн все в рівній мірі є його суб'єктами, а не більшість населення і не окремі індивіди.

- Наступна концепція - моралізуюче - нормативна. Дана концепція

належить Габермас. Хабермас розглядає поняття громадська думка в тісному взаємозв'язку з поняттями «права» і «політики». Громадська думка є інструментом в руках панівного класу, завжди є офіційною, ототожнюється з тим, що представлено в ЗМІ.

- Згідно концепції Ноель-Нойман слід розрізняти суспільне і буденне

думка. В основі громадської думки, на думку автора, лежать два джерела: безпосереднє спостереження за оточуючими, схвалення або несхвалення тих або інших дій; тематика громадської думки породжується засобами масової комунікації. Ноель-Нойман вводить поняття так званого механізму «спіралі мовчання». Підстава феномена «спіралі мовчання» - боязнь індивідів комунікаційної ізоляції. Ця боязнь - рушійна сила, яка і запускає «спіраль мовчання». Крім того, громадська думка володіє соціальним виміром.

- Структурно-функціональна теорія громадської думки. У даній концепції

громадська думка базується на несвідомому прагненні людей прийти до спільного судження, згоди, тобто громадська думка виконує функцію інтеграції.

Відповідно до теорії Р. Мертона, основна функція громадської думки - це соціальний контроль.

У висновку, автор статті зазначає, що, незважаючи на різноманіття теорій і

концепцій громадської думки, тривалу традицію його дослідження, це поняття все ще залишається предметом постійних дискусій і подальшого вивчення.